

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового та аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісове товарознавство

рівень вищої освіти – перший(бакалаврський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність Н4 Лісове господарство

шифр і назва

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна

медицина

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лісове товарознавство
Викладач (-і)	Коляджин Ігор Федорович
Контактний ча	067-342-09-72
Е-mail викладача	Igor.kolyadzhin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити Є КТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Лекції і практичні заняття, що проводиться за розкладом викладача, який розміщений на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Лісове товарознавство» належить до фахової підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю Н4 «Лісове господарство» та спрямована на формування у студентів знань про властивості, класифікацію, стандартизацію, оцінку якості та ринкову характеристику лісових товарів. У межах курсу розглядаються основні види лісової продукції — деревна та недеревна, їх фізико-механічні властивості, вимоги до якості, методи сортування і маркування. Значна увага приділяється питанням стандартизації, сертифікації, екологічного маркування та сталого походження лісових ресурсів відповідно до міжнародних систем FSC і PEFC.</p> <p>Вивчення дисципліни забезпечує розуміння студентами сучасних підходів до оцінювання конкурентоспроможності лісових товарів, формування цін, принципів організації ринку лісопродукції та її реалізації. Здобувачі отримують теоретичні й практичні знання, необхідні для професійної діяльності у сфері лісового господарства, лісозаготівель, деревообробки, торгівлі та сертифікації продукції лісового походження.</p> <p>Дисципліна має прикладний характер і формує базові компетентності у сфері товарознавчого аналізу, управління якістю лісових ресурсів, екологічної безпеки й сталого розвитку лісового сектору економіки.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Лісове товарознавство» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про властивості, класифікацію, стандартизацію, сертифікацію та якість лісових товарів, а також умінь здійснювати товарознавчу оцінку деревної та недеревної лісової продукції, визначати її придатність для різних напрямів використання та реалізації на ринку.</p>	
Завдання дисципліни	

Основними завданнями дисципліни є:

1. Ознайомлення студентів з основними поняттями і категоріями лісового товарознавства.
2. Вивчення класифікації, асортименту та споживчих властивостей лісових товарів.
3. Засвоєння методів оцінювання якості деревини, круглих лісоматеріалів, пиломатеріалів, плитних та недеревних лісових продуктів.
4. Розуміння системи стандартизації, сертифікації та маркування лісопродукції відповідно до національних і міжнародних вимог.
5. Формування знань про екологічну сертифікацію (FSC, PEFC) та вимоги сталого управління лісами.
6. Ознайомлення з принципами організації ринку лісових товарів, їх ціноутворенням, логістикою та збутом.
7. Розвиток навичок аналітичного мислення при оцінці товарної придатності лісових ресурсів і прийнятті управлінських рішень щодо їх використання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного використання лісових ресурсів, їх цільового призначення і ефективного застосування.

Результати навчання.

РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового товарознавства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.

РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового товарознавства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію вивчення ринку лісової продукції залежно від зовнішніх та внутрішніх умов;

РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з

метою отримання нових знань та створення нових технологій в ширших мультидисциплінарних контекстах.				
5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		18		
Практичні		12		
Самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий	
Четвертий	Н4 Лісове господарство	Другий	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота .
Тема 1 . Сутність, мета і завдання лісового товарознавства.		2	-	5
Тема 2. . Класифікація і стандартизація лісових товарів		2	2	5
Тема 3. Фізико-механічні властивості деревини		2	2	10
Тема 4. Оцінка якості круглих лісоматеріалів		2	2	5
Тема 5. Піломатеріали і вироби з деревини		2	2	10
Тема 6. Деревні плити і вторинна деревна продукція		2	1	5
Тема 7. Колоті, стругані, луцені лісоматеріали і подрібнена деревина		2	1	5
Тема 8. Технологія виготовлення гранул (пелетів) і брикетів		2	2	5
Тема 9. Ринок лісових товарів і сучасні тенденції		2		10
ЗАГАЛЬНА:		18	12	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль на практичних – до 50 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр; поточний контроль на лекціях – до 40 балів. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний, самостійної роботи та екзаменаційний контроль).			

	Шкала оцінювання: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf	
7. Політика навчальної дисципліни		
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p><i>Академічна доброчесність</i> дотримується при вивченні дисципліни. Зокрема не допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p><i>Відвідування занять</i> є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент не допускається до іспиту.</p> <p><i>Неформальна освіта.</i> Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної Роботи студентів з відповідних дисциплін.</p>		
8. Рекомендована література		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ EN 1316-1:2019. Лісоматеріали круглі листяних порід. Класифікація якості. 2. ДСТУ EN 14081-1:2014. Конструкційна деревина. 3. ДСТУ ISO 4471:2009. Деревина. Терміни та визначення. 4. Кучерук І.М., Беляев І.М. <i>Товарознавство лісових товарів.</i> – Львів: НЛТУ України, 2018. 5. Соловій І.П., Мельник О.В. <i>Економіка лісового господарства.</i> – Львів: НЛТУ, 2020. 		

Здоб
конт
сила
конт

6. FSC International. *Principles and Criteria for Forest Stewardship*. – Bonn, 2015.
7. FAO. *Non-Wood Forest Products: Value Chains and Market Trends*. – Rome, 2020.

Викладач : доцент,

І. Ф. Коляджин